ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Στο ναδίρ, μόλις 20% έχει φτάσει η δημοτικότητα της νέας βελγικής κυβέρνησης (όπου συμμετέχουν ακόμα και κρυπτοφασίστες), η οποία σχηματίστηκε με σκοπό να καταργήσει εργατικές κατακτήσεις, όπως η αυτόματη αναπροσαρμογή των μισθών

του Γιώργου Βασσάλου

Η γενική απεργία της 15ης Δεκέμβρη 2014 ήταν σύμφωνα με τη γραμματέα των «χριστιανικών» συνδικάτων Marie Hélène Ska η μεγαλύτερη της βελγικής ιστορίας. Σύμφωνα με το Εργατικό Κόμμα Βελγίου (PTB) ήταν σίγουρα η μεγαλύτερη από το Νοέμβρη του 1993. Η διαφορά όμως από τότε είναι ότι η τελευταία απεργία εντάσσεται σε μια διαρκή κινητοποίηση των εργαζομένων για πάνω από ένα μήνα που από ότι φαίνεται θα έχει συνέχεια.

Τα μέτρα λιτότητας άρχισαν στο Βέλγιο από τότε που η Κομισιόν επέβαλε το σχηματισμό κυβέρνησης με τους κλασσικούς «εταίρους» (σοσιαλδημοκράτες, χριστιανοδημοκράτες, φιλελεύθερους), το 2011. Περιλάμβαναν περιορισμό της πρόωρης συνταξιοδότησης και των επιδομάτων ανεργίας και πάγωμα των πραγματικών μισθών. Μετά τις ομοσπονδιακές εκλογές του Μάη του 2014, όμως, σχηματίστηκε κυβέρνηση με κορμό το φλαμανδικό εθνικιστικό και ντροπαλά αποσχιστικό κόμμα N-VA, το οποίο περηφανεύεται ότι αποτελεί τον πολιτικό βραχίωνα της ένωσης Φλαμανδών εργοδοτών (VOKA). Φλαμανδοί φιλελεύθεροι και χριστιανοδημοκράτες συνεπικουρούμενοι από τους γαλλόφωνους φιλελεύθερους (MR) δέχτηκαν να μπουν στην πιο δεξιά βελγική κυβέρνηση της ιστορίας.

Το πρόγραμμα που συμφώνησαν τα κόμματα της συγκυβέρνησης αυτής αποτελεί μια άμεση επίθεση στο ισχυρό κράτος πρόνοιας και το θεσμοθετημένο ρόλο του οργανωμένου συνδικαλιστικού κινήματος που θεσπίστηκαν στο Βέλγιο στα χρόνια μετά το Β’ παγκόσμιο πόλεμο. Αιχμή του δόρατος είναι η διάλυση του συστήματος τιμαριθμικής προσαρμογής των μισθών που σε συνδυασμό με τα μηδενικά περιθώρια διαπραγμάτευσης που δίνονται για την εθνική συλλογική σύμβαση θα επιφέρει τη μείωση των πραγματικών μισθών κατά 2% τουλάχιστον. Επίσης, θέλει να αυξήσει τα όρια συνταξιοδότησης από τα 65 στα 67 χρόνια, να μειώσει δραστικά τις δαπάνες για δημόσιες υπηρεσίες ιδιωτικοποιώντας ορισμένες και να περιορίσει το δικαίωμα στην απεργία.

Σαν απάντηση οι τρεις συνδικαλιστικές ομοσπονδίες της χώρας (FGTB, CCS και CGSLB που συγκεντρώνουν 3,5 εκατομμύρια μέλη σε μια χώρα 10 εκατομμυρίων) σχημάτισαν «ενιαίο μέτωπο» και κατάρτισαν ένα πρόγραμμα δράσης που περιλάμβανε μια πανεθνική διαδήλωση στις 6 Νοέμβρη στις Βρυξέλλες και συγκέντρωσε πάνω από 120 χιλιάδες κόσμο, τρεις ημέρες κυλιόμενων απεργιών ανά επαρχία και τη γενική απεργία του Δεκέμβρη.

Στις 6 Νοέμβρη ήδη οι Βρυξέλλες είχαν εικόνα «κλειστής πόλης» λόγω της απεργίας των μαζικών μεταφορών και της κάλυψης που έδωσαν τα συνδικάτα στα μέλη τους να απουσιάσουν από τη δουλειά για να διαδηλώσουν. Η συμμετοχή στη συνέχεια στις επαρχιακές και την εθνική απεργία ήταν σχεδόν απόλυτη.

Σύμφωνα με την παράδοση του βελγικού εργατικού κινήματος την ημέρα της απεργίας δεν υπάρχει κεντρική διαδήλωση (αν και γίνονται από επί μέρους σωματεία κατά τόπους) αλλά το βάρος πέφτει στο να περιφρουρηθούν οι μεγάλες δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις. Πάνω από 300 σημεία περιφρούρησης υπήρξαν στην περιοχή των Βρυξελλών τις δύο μέρες που έγινε εκεί απεργία (6 και 15 Γενάρη). Αυτή τη φορά περιφρουρήθηκαν ακόμα και σχολεία και συνοικιακά σούπερ μάρκετ. Ενώσεις εργοδοτών κατέφυγαν στα δικαστήρια ζητώντας την απαγόρευση των περιφρουρήσεων αλλά απέτυχαν αφού στο βελγικό δίκαιο αυτές αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του δικαιώματος στην απεργία. Περιφρουρήθηκαν επίσης εμπορικοί δρόμοι και κέντρα με ιδιαίτερη στόχευση στους κολοσσούς του κλάδου (Zara, H&M κλπ.).

Οι απεργοί έκλεισαν επίσης κάποιους από τους αυτοκινητόδρομους που οδηγούν στην πρωτεύουσα και ιδιαίτερα στη βιομηχανική της ζώνη. Στις 15 Δεκέμβρη, σχεδόν τίποτα δεν κουνήθηκε από γη, θάλασσα ή αέρα. Κανένα τραίνο δε ταξίδεψε συμπεριλαμβανομένων των διεθνών υπερταχειών. Το λιμάνι της Αμβέρσας (το δεύτερο μεγαλύτερο της Ευρώπης) έμεινε κλειστό για δύο μέρες και ούτε ένας από τους 10 χιλιάδες λιμενεργάτες της Φλάνδρας δε δούλεψε. 44% των πτήσεων έμειναν στο έδαφος. Εργαζόμενοι μπλόκαραν τα guichets της Ryanair που δεν αναγνωρίζει κανένα συνδικάτο και απασχολεί όλο το προσωπικό στο Βέλγιο με ιρλανδικά συμβόλαια.

12 χιλιάδες αστυνομικοί αναπτύχθηκαν στις 15 Δεκέμβρη σε όλη τη χωρά και κατά κανόνα παρενοχλούσαν ελαφρά τις περιφρουρήσεις. Την επόμενη μέρα οι αστυνομικοί παρακώλυσαν οι ίδιοι την κυκλοφορία διαμαρτυρόμενοι ξεχωριστά για τις περικοπές στις δικές τους συντάξεις. Πολλά μίντια συνεχίζουν να κατασυκοφαντούν με ψέματα ότι οι συνδικαλιστές απείλησαν να σπάσουν τα μαγαζιά που θα άνοιγαν κα. Ο εθνικός σύνδεσμος εργοδοτών (FEB) έκανε δημόσια εκστρατεία κατά της απεργίας με υπολογισμούς του πόσο κοστίζει κλπ. Πέρα

από τα συνδικάτα και τα κόμματα της μαρξιστικής αριστεράς, η απεργία στηρίχτηκε από δίκτυα καλλιτεχνών και διάφορες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΜΚΟ) που ασχολούνται με διάφορα επί μέρους ζητήματα (υγεία, διεθνής αλληλεγγύη, κα.) που συγκρότησαν τις συμμαχίες Hart boven Hard στη Φλάνδρα και Toute Autre Chose στο γαλλόφωνο Βέλγιο. Τα δίκτυα αυτά συμβάλουν στο να κερδίζεται η μάχη της «κοινής γνώμης» και στο να απολαμβάνει η κυβέρνηση της στήριξης μόλις του 20% των πολιτών που είναι το χαμηλότερο από τότε που υπάρχει δημοσκόπηση με ανάλογη ερώτηση.

Οι κινητοποιήσεις συνεχίστηκαν στις 19 Δεκέμβρη όταν η συμμαχία D19-20 που αποτελείται από συνδικαλιστικές οργανώσεις τόσο «χριστιανικές» όσο και «σοσιαλιστικές» αλλά και αγρότες περικύκλωσε με 3.500 διαδηλωτές τη σύνοδο της ΕΕ – που οι ηγέτες αποφάσισαν να τη λήξουν σε μία μόλις μέρα – με αίτημα το άμεσο σταμάτημα των πολιτικών λιτότητας αλλά και των διαπραγματεύσεων της ΕΕ με τις ΗΠΑ για τη Διατλαντική συνθήκη ελεύθερου εμπορίου. Στο περιθώριο της περικύκλωσης, συνδικαλιστικές και πολιτικές νεολαίες, αλλά και οικολόγοι ακτιβιστές κατέλαβαν το ευρωπαϊκό λόμπι των εργοδοτών BusinessEurope και το λόμπι των εταιρειών τροφίμων Food&Drink Europe. Οι ίδιες περίπου οργανώσεις είχαν καταλάβει και τη FEB στις 6 Νοέμβρη. Η νίκη της τρίμηνης απεργίας δεκατεσσάρων καθαριστών σιδηροδρομικού σταθμού και η επαναπρόσληψη πέντε απολυμένων ήταν άλλος ένας παράγοντας υπέρ της αυτοπεποίθησης του εργατικού κινήματος.

Η κυβέρνηση επιμένει ότι το περιεχόμενο τη κυβερνητικής συμφωνίας (και άρα η κατάργηση της ΑΤΑ και οι συντάξεις) είναι αδιαπραγμάτευτο. Επιχειρεί να καλέσει συνδικάτα και εργοδότες σε διαπραγματεύσεις γύρω από διάφορα επί μέρους ζητήματα ήσσονος σημασίας. Δυστυχώς, κάποιες συνδικαλιστικές κεφαλές είναι διατεθειμένες να παίξουν το παιχνίδι της «διεκδίκησης παραχωρήσεων» και θα εξαρτηθεί από την ετοιμότητα της βάσης το κατά πόσο θα αφεθούν να το πράξουν.

Πολλές συνδικαλιστικές οργανώσεις, πάντως έχουν ταχθεί υπέρ της συνέχισης των κινητοποιήσεων και οι πανεθνικές διοικήσεις των συνδικάτων έχουν υποσχεθεί να αποτιμήσουν τις δράσεις και να εισηγηθούν νέο σχέδιο δράσης στα μέσα Γενάρη. Η λαϊκή οργή έχει οξυνθεί από τη συμπερίληψη στην κυβέρνηση υπουργών με αγαστές σχέσεις φασιστικές οργανώσεις και θετική γνώμη για τους συνεργάτες των Ναζί στο Β’ παγκόσμιο, οι οποίοι ήδη φέρνουν μέτρα καταπάτησης των δικαιωμάτων των μεταναστών χωρίς χαρτιά.

Δημοσιεύτηκε στο Πριν της 4ης Γενάρη